

Inspektionsrapport
från Skolverket
54-2006:2680

Utbildningsinspektion i
den fristående grundskolan
S:t Eriks katolska skola
i Stockholm

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Stiftelsen S:t Eriks katolska skola
Hemmansvägen 8
122 38 Enskede

2007-06-20
1 (3)
Dnr 54-2006:2680

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan S:t Eriks katolska skola

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående grundskolan S:t Eriks katolska skola i Stockholm kommun. Besök gjordes i skolan den 28-29 november 2006.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av inspektörerna.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. den 20 september skall Stiftelsen för S:t Eriks katolska skola redovisa till Skolverket enheten i Stockholm vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolverket avser även att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid S:t Eriks katolska skola och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Skolverket bedömer att S:t Eriks katolska skola med undantag av nedan angiven brist och förbättringsområden bedriver en utbildning som ger eleverna kunskaper som till art och nivå som väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Undervisningen är allsidig och varierad inom ämnena och mellan dem. Personalen har utbildning för de ämnen de undervisar i. Arbetsklimatet på skolan präglas av lugn och arbetsglädje. Eleverna säger att de känner alla på skolan, vilket enligt både dem och lärarna resulterar i det goda klimatet. Föräldrarna har en mycket positiv uppfattning om skolan. Den nya rektorn har på kort tid förändrat ledningsfilosofin genom att vara tydlig i den demokratiska processen samt lyssna på lärare, elever och föräldrar.

Kvalitetsarbetet har utvecklats och används för att förhöja elevernas kunskapsresultat, vilket nuvarande sjunkande kunskapsresultat visar behov av. Elevernas kunskapsresultat för 2006 är oroande och skolan behöver noga analysera orsakerna till de kraftigt försämrade resultaten och vidta kraftfulla åtgärder i syfte att förbättra elevernas måluppfyllelse.

Skolverket bedömer att nedan angiven brist snarast måste åtgärdas.

- Elever som behöver undervisning i svenska som andraspråk får inte det (9 kap. 2 § skollagen).

Enligt Skolverkets bedömning finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Det pedagogiska arbetet i förskoleklassen bör förbättras så att det stimulerar varje barns utveckling och lärande.
- Skolan bör göra sammanställningar av yngre elevers resultat för att kunna genomföra utvärderingar så att åtgärder kan vidtas för att förbättra resultaten.
- Skolan bör vidta åtgärder för att förbättra elevernas resultat i samtliga ämnen.
- Skolan bör följa upp och utvärdera elevernas stödbehov och vid behov vidta adekvata åtgärder.
- Innehållet i och utformningen av de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras.
- Skolan bör säkerställa att betygskatalogen förs på ett rättssäkert sätt.

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
Avdelningschef

Christina Sjöberg
vik undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsråden Ewa Pettersson, Anette Älmdalen, Christina Aro-Östgren och Claes-Göran Aggebo deltagit.

Bilaga

Rapport

Kopia till

Stockholm kommun

Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående S:t Eriks katolska skola

Innehåll

Inledning	1
Underlag	2
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	3
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	7
Bedömning av förutsättningarna	12

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt St Eriks katolska skola den 28 och 29 november 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets tredje inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet 1967.

Från starten drevs skolan av stiftelsen Skolsystrar de Notre Dames barn- och ungdomsverksamhet. Offentligt bidrag för skolan har utgått sedan 1983. Den senaste inspektionen av skolan gjordes läsåret 1997/98, (dnr 97:1570). I Skolverkets beslut den 2 mars 1998 konstaterades att S:t Eriks katolska skola alltså uppfyller kraven för godkännande. Skolan har fortsatt rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor.

Inspektionen av fristående skolor skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som anges i Skolverkets beslut åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av beslutet. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte också lektioner i alla årskurser från förskoleklass till årskurs 9. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna. Skolverket har tagit del av rapporten från den uppföljning som genomfördes av Stockholms kommun i S:t Eriks katolska skola under våren 2005¹.

Huvudmannen för S:t Eriks katolska skola har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

St Eriks katolska skola	Antal barn/elever
Förskoleklass	17
Grundskola	202

Källa: skolans egna uppgifter

Skolans inriktning är konfessionell. Undervisningen bedrivs enligt läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet Lpo 94.

Huvudman för skolan är sedan den 1 januari 2005 Stiftelsen S:t Eriks katolska skola med organisationsnummer 857201-5595.

Verksamheten startade i en ny skola i Enskede år 1967 och omfattar numera förskoleklass och årskurserna 1 - 9. Fram till juni år 2005 fanns de katolska skolsystrarna de Notre Dame i skolan och arbetade ideellt som lärare och bodde på skolan.

Skolan hade vid inspektionsbesöket 219 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Stockholms kommun, men skolan har även elever från Haninge, Sundbybergs, Solna, Sollentuna, Tumba, Huddinge, Tyresö, Nacka, Upplands Väsby och Botkyrka kommuner.

Skolan ligger i Enskede. Byggnaderna omsluter en skolgård som ger eleverna möjlighet till aktiv lek och utevistelse. Närheten till idrottsanläggningar, skog och parker utnyttjas liksom närheten till Stockholms museer och andra kulturutbud.

¹ Utbildningsförvaltningen i Stockholms stad gör uppföljningar av samtliga skolformer.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid S:t Eriks katolska skola och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Inspektörerna bedömer att S:t Eriks katolska skola med undantag av nedan angiven brist och förbättringsområden bedriver en utbildning som ger eleverna kunskaper som till art och nivå som väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Undervisningen är allsidig och varierad inom ämnena och mellan dem. Personalen har utbildning för de ämnen de undervisar i. Arbetsklimatet på skolan präglas av lugn och arbetsglädje. Eleverna säger att de känner alla på skolan, vilket enligt både dem och lärarna resulterar i det goda klimatet. Föräldrarna har en mycket positiv uppfattning om skolan. Den nya rektorn har på kort tid förändrat ledningsfilosofin genom att vara tydlig i den demokratiska processen samt lyssna på lärare, elever och föräldrar.

Kvalitetsarbetet har utvecklats och används för att förhöja elevernas kunskapsresultat, vilket nuvarande sjunkande kunskapsresultat visar behov av. Elevernas kunskapsresultat för 2006 är oroande och skolan behöver noga analysera orsakerna till de kraftigt försämrade resultaten och vidta kraftfulla åtgärder i syfte att förbättra elevernas måluppfyllelse.

Inspektörerna bedömer att nedan angiven brist snarast måste åtgärdas.

- Elever som behöver undervisning i svenska som andraspråk får inte det (9 kap. 2 § skollagen).

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Det pedagogiska arbetet i förskoleklassen bör förbättras så att det stimulerar varje barns utveckling och lärande.
- Skolan bör göra sammanställningar av yngre elevers resultat för att kunna genomföra utvärderingar så att åtgärder kan vidtas för att förbättra resultaten.
- Skolan bör vidta åtgärder för att förbättra elevernas resultat i samtliga ämnen.
- Skolan bör följa upp och utvärdera elevernas stödbehov och vid behov vidta adekvata åtgärder.
- Innehållet i och utformningen av de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras.
- Skolan bör säkerställa att betygskatalogen förs på ett rättssäkert sätt.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat om skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Vidare har granskats

om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Kunskaper

Utbildningen i förskoleklassen skall stimulera varje barns utveckling och lärande. Den skall ligga till grund för fortsatt skolgång. Förskoleklassen omfattas inte av målen att uppnå som finns angivna i läroplanen och grundskolans kursplaner. Lagstiftaren har därmed avsett att barnens kunskaper inte skall mätas utan det är målen att sträva mot och därmed verksamhetens inriktning som skall utvärderas. Förskoleklassen är en del av skolan och det första steget i att genomföra och uppfylla läroplanens mål att sträva mot. Samtidigt är det viktigt att förskolans pedagogik med lek, omsorg, skapande och elevens eget utforskande ges utrymme i förskoleklassen och att verksamheten där skiljer sig från verksamheten i grundskolan. Förskoleklassen skall vara ett möte mellan och en integrering av de olika kulturerna i förskolan och skolan.

Inspektionen visar att verksamheten i förskoleklassen inte ger det utrymme till lek och skapande som läroplanen föreskriver. I elevernas schema, som omfattar 40-minuterslektioner finns de flesta av kursplanens ämnen inplanerade. Det är svenska, matematik, orienteringsämnen, naturorienterade ämnen samt ett pass för bild. Endast 40 minuter i veckan finns lek inplanerat på samma tid som eleverna har måssa. Utrymmet för den fria leken ges endast under de raster på ca 20 minuter som finns två gånger varje dag. Inspektörerna påtalar att elevernas möjlighet att utvecklas i sin egen takt och med olika metoder blir begränsad genom den strikta uppdelningen av veckans tid.

Inspektörerna bedömer att det pedagogiska arbetet i förskoleklassen bör förbättras så att den stimulerar varje barns utveckling och lärande.

Årskurs 5:s resultat på de nationella proven

De nationella ämnesproven i grundskolans årskurs 5 används bland annat för att lärare skall ges stöd i arbetet med att bedöma om eleverna uppnått kursplanernas mål i svenska, matematik och engelska. I engelska klarade 79 procent av eleverna minst godkänt resultat år 2006 mot 95 procent år 2005. Enligt rektorn beror försämringen på att flera av eleverna kämpar med sitt modersmål och med svenska. I svenska visar resultatet att 61 procent av eleverna år 2006 och 38 procent år 2005 klarade godkänt i samtliga delmoment. Motsvarande resultat i matematik var att 83 procent år 2006 jämfört med 57 procent år 2005 av eleverna klarade samtliga delmoment.

Enligt läroplanen har rektorn ansvar för skolans resultat och för att dessa följs upp och utvärderas i relation till de nationella målen. Kursplanernas mål att uppnå anger den kunskapsnivå som alla elever minst skall uppnå efter det femte skolåret i samtliga ämnen. I S:t Eriks katolska skola finns ingen samlad bild av huruvida eleverna i årskurs 5 når dessa mål eller inte, men omdömen för enskilda elever finns i klasspärmar. Utöver resultaten från de nationella ämnesproven i engelska, matematik och svenska kan skolan inte visa hur stor andel av eleverna som uppnår de nationella målen i årskurs 5 i kursplanernas övriga ämnen. Lärarna uppger att de kan redogöra för elevernas resultat i övriga ämnen och föräldrarna uppger också att de på utvecklingssamtalen får veta det. Rektorn uppger att hon har en god bild över det samlade kunskapsresultatet genom att alla elevers resultat i alla ämnen går igenom på klasskonferenser en gång varje

termin. Inspektörerna bedömer dock att skolan bör göra sammanställningar av yngre elevers resultat som underlag för utvärderingar som kan leda till att åtgärder kan vidtas för att förbättra resultaten.

Årskurs 9:s resultat

Tabell 1 Resultaten av de nationella ämnesproven i årskurs 9

	S:t Eriks katolska skola		Riket	
	2005	2006	2005	2006
Andel (%) som minst uppnått resultatet G i Svenska	100	93,7	94,9	96,2
Andel (%) som minst uppnått resultatet G i Matematik	100	87,5	87,7	87,6
Andel (%) som minst uppnått resultatet G i Engelska	100	93,7	95,6	95,5

Källa: Skolverkets statistik

Resultatet på de nationella proven för årskurs 9 i svenska, engelska och matematik har försämrats från år 2005. Det är framför allt i matematik som förändringen är störst. År 2005 visade det samlade provbetyget i svenska att samtliga elever nått målen, medan resultatet sjönk något 2006. I delmomentet läsförståelse var nedgången störst.

Tabell 2 Slutbetyg i årskurs 9 enligt Skolverkets statistik 2004, 2005 och 2006

	Skolan			Samtliga skolor i kommunen			Riket		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Meritvärde	243,3	225,2	212,8	220,2	221,3	221,9	206,9	206,3	206,8
Andel (%) behöriga till nationella program	100	100	87,5	89,4	89,27	90,0	89,6	89,2	89,5
Andel (%) med fullständigt slutbetyg	100	72,7	50,0	75,1	75,7	75,1	75,9	75,5	76,0

Källa: Skolverkets statistik

Skolans meritvärde har sjunkit under åren 2004–2006. Andelen elever med fullständiga betyg har minskat avsevärt från 2004 till 2006. År 2006 är samtliga jämförda värden sämre än jämförbara i kommunen och riket. Enligt rektorn är en del av förklaringen den att skolan under år 2006 tagit emot elever i de högre årskurserna med annat modersmål än svenska. För 2004 och 2005 har skolan högre meritvärden än de modellberäknade värden som beräknats med arbetsverktyget SALSA².

² I Skolverkets arbetsverktyg för lokala sambandsanalyser, görs jämförelser mellan de erhållna resultaten uttryckta i betyg och modellberäknade resultat med hänsyn till vissa bakgrundsfaktorer, såsom föräldrarnas utbildningsnivå, andelen elever med utländsk bakgrund och kön.

Skolans målsättning är att alla elever minst har godkänt i alla ämnen i slutbetyget i årskurs 9. Skolan redovisar att andelen elever med minst slutbetyget godkänd i årskurs 9 var 100 procent i både svenska och engelska år 2005 och 2006. Andelen elever med betyget minst godkänd i slutbetyg i matematik minskade från 100 procent år 2005 till 88 procent år 2006. I ämnet fysik var motsvarande jämförelse 81 procent år 2005 mot 68 procent år 2006. I ämnet teknik var jämförelsen 86 procent år 2005 och 81 procent år 2006. Rektorn säger i sitt svar till Skolverket att det är få elever som det gäller. Procentsatsen kan vara missvisande.

I kvalitetsredovisningen finns konkreta åtgärder beskrivna för hur skolan skall arbeta för att nå kunskapsmålen framför allt i ämnena svenska, engelska och matematik. Bland annat genom tidiga diagnoser, genom att stärka elevernas språkkunskaper, genom att stimulera elevernas läsintresse samt genom att satsa mer på stöd.

Trots skolans målsättning att alla elever skall nå minst betyget Godkänd i årskurs 9, finns det ingen kontinuerlig uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen, en förutsättning för att kunna åtgärda sjunkande resultat.

Elevernas kunskapsresultat i årskurs 1-9 följs upp i varierande omfattning i de olika årskurserna och utvärderas i förhållande till de nationella målen i läroplan och kursplaner. I skolans kvalitetsredovisning presenteras och analyseras enbart resultaten på de nationella proven i engelska, matematik och svenska i årskurserna 5 och 9.

Mot bakgrund av de kraftigt försämrade resultaten i årskurs 9 år 2006 bör skolan analysera vad som kan vara orsaken till detta och vidta åtgärder. Inspektörerna bedömer att elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen bör förbättras.

För att eleverna, i enlighet med läroplanens intentioner, skall kunna ta ansvar för sin egen utbildning, krävs också att skolan klargör vilka mål utbildningen har. I viss utsträckning delges eleverna på S:t Eriks katolska skola uppnåendemålen för årskurs 5. I samtal och intervjuer framkommer att framför allt eleverna i årskurserna 7-9 i stort sett är säkra på vilka mål och betygskriterier som finns för respektive ämne. Vid samtal med de yngre eleverna framkommer att de inte har lika stor kunskap om målen i ämnen utöver svenska, matematik och engelska. Rektorn uppger dock att skolan arbetar för att finna metoder så att alla elever får en god kännedom om målen. Skolan har kommit en bit på väg i arbetet med att konkretisera målen och på ett mycket pedagogiskt sätt visa eleverna innebörden av dem. Inspektörerna utgår från att skolans påbörjade arbete att för eleverna åskådliggöra målen fortsätter så att det omfattar alla ämnen.

Utveckling och lärande relaterat till övergripande kunskapsmål

I läroplanen och kursplanerna anges även ett antal mål att sträva mot. Dessa anger vilken inriktning undervisningen skall ha för att elever skall utveckla förmågor som exempelvis nyfikenhet, arbeta självständigt och tillsammans med andra, kritiskt granska m.m. Även dessa mål skall utvärderas.

Lärarna utvärderar undervisningen kontinuerligt genom att de intervjuar eleverna om deras uppfattning om hur väl undervisningen gynnar deras lärande och möjlighet att nå målen för utbildningen. I enkäter får eleverna svara på "När jag lär mig bäst". Resultatet går igenom och används i skolans utvecklingsarbete.

Någon sammanställning av skolans samlade resultat när det gäller de övergripande kunskapsmålen har dock inte gjorts.

Undervisningen vid de lektioner som inspektörerna besöker är varierad och ger enligt inspektörernas bedömning eleverna goda förutsättningar att utveckla de övergripande kunskapskvaliteter som beskrivs i de nationella styrdokumenterna.

Normer och värden

Enligt både skollagen och läroplanen skall verksamheten i skolan utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig avser såväl skolmiljön i vid mening som undervisningens innehåll och utformning och skall omfatta alla elever. Vidare skall eleverna ha en skolmiljö där ingen utsätts för diskriminering eller någon form av kränkningar.

I inspektionen framkommer att skolan bedriver ett värdegrundsarbete av god kvalitet. Skolan kallar det för ÄRVA (Ärlighet, Respekt, Vänlighet och Ansvar). Vid lektionsbesök och i samtal och intervjuer uppfattar inspektörerna att frågor som rör till exempel alla människors lika värde och värdet av att respektera gemensamma beslut ges utrymme i undervisningen. Personal, elever och föräldrar har tillsammans utarbetat de gemensamma regler som gäller för skolan. Dessa är således kända av eleverna och efterlevs av flertalet. De elever inspektörerna talar med känner också till hur man skall uppträda för att vara ”en bra kompis”. Eleverna är även väl medvetna om hur de skall gå tillväga om de ser en kamrat bli kränkt eller lämnad ensam på skolgården.

En arbetsmiljöenkät utarbetades första gången år 2005. Resultatet var positivt avseende arbetsglädje, utveckling och hälsa, fysisk miljö och samarbete och organisation. Samma enkät kommer att användas årligen och då görs en uppföljning över tid.

Vid inspektionsbesöket observerar inspektörerna att lektionerna överlag präglas av arbetsro och att ordning och lugn råder under raster och i matsalen. Elever och föräldrar uppger att skolan är trygg. Även skolans elevvårdsteam uppger att eleverna känner sig trygga. Detta är, enligt skolans personal, ett resultat av arbetet med ÄRVA samt personalens gemensamma förhållningssätt och agerande. Enligt föräldrarna är deras stöttning av skolans regler ett viktigt inslag för att skapa trygghet. Inspektörerna bedömer sammantaget att skolan når goda resultat i arbetet med att skapa trygghet och trivsel för eleverna. Inspektörerna bedömer också att skolan har rutiner för att säkerställa resultaten av arbetet med normer och värden.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation.

Därtill har granskats om elevens rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen.

Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och andra författningar som gäller för den fristående skolan.

Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet

Utbildningen vid en fristående skola skall vara utformad så att den svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildningen inom den offentliga skolan. Enligt skollagen skall utbildningen ge kunskaper och färdigheter samt i samarbete med hemmen främja elevernas harmoniska utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. Vidare skall verksamheten utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar i skolan skall främja aktning för varje människas egen värde. Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och kränkande behandling av barn och elever. Den nya lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barns och elevers rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Huvudmannen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och se till att det upprättas en likabehandlingsplan vilken ersätter det tidigare handlingsprogrammet mot kränkande behandling. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år som en del i skolans kvalitetsredovisning.

Skolans likabehandlingsplan följer i allt väsentligt intentionerna i lagen, men är inte helt genomarbetad i alla grupper. Skolan avser att alla, personal, elever och föräldrar aktivt skall ha arbetat med åtgärder för att förhindra kränkande behandling av alla slag. Detta arbete beräknas vara klart 2007. I den plan som nu finns behandlas alla sorters kränkningar samt skolans förebyggande och åtgärdande arbete. Den är ett stöd för all personal i detta arbete. Skolans likabehandlingsteam består av rektor, biträdande rektor, lärare, kurator och skolsköterska. Elever och föräldrar var väl informerade om teamets uppgifter och befogenheter. Inspektörerna vill också påtala att från och med den 15 oktober 2006 skall likabehandlingsplanen upprättas, följas upp och ses över under medverkan av elever vid den verksamhet för vilken planen gäller. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med att skapa en arbetsmiljö fri från diskriminering och annan kränkande behandling är gott.

I läroplanen uttrycks att eleverna skall få reellt inflytande över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Inspektörerna noterar att det finns skillnader mellan skolans lärare när det gäller elevernas möjligheter att delta i planeringen av undervisningen. I skolans enkät om elevernas eget lärande säger 94 procent av de yngre eleverna att det är bra att arbeta på olika sätt och 80 procent av de äldre svarar att de använder olika arbetssätt. Eleverna deltar i planering och utvärdering av såväl sitt eget lärande som undervisningen. Eleverna säger att de på olika sätt och med stigande ålder får större inflytande, trots att det ofta är lärarna som vet bäst och bestämmer. Inför temaarbete diskuteras hur arbetet skall läggas upp. Eleverna kan också välja redovisningssätt. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med elevernas inflytande och delaktighet är bra.

Inspektionen visar att eleverna ges möjlighet till inflytande över skolans verksamhet i stort, främst genom klassråd, elevråd, inklusive matråd samt representation i skolrådet. Råden hålls regelbundet och eleverna uppfattar att de har

ganska stora möjligheter till inflytande över verksamheten. Frågorna som behandlas upplevs som viktiga och inspektörerna får flera exempel på vad elevrådet fått påverka, t.ex. skolgårdens utformning samt byte av matleverantör. Inspektörerna bedömer att eleverna ges goda möjligheter till inflytande över skolans verksamhet som helhet och de får kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Individanpassning och stöd

Enligt läroplanen skall undervisningen anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den skall med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper främja elevers fortsatta lärande och kunskapsutveckling. Från och med den 1 januari 2006 finns en bestämmelse om att upprätta individuella utvecklingsplaner vilka skall utgöra ett stöd för läraren i att anpassa undervisningen till varje elevs behov. Den skall även bidra till att utbildningsmålen och vägen dit skall bli tydligare för elev och vårdnadshavare.

Skolan genomför utvecklingssamtal med alla elever och föräldrar varje termin. Samtalen är väl förberedda och elever och föräldrar uppger att de får god kännedom om elevens kunskaper i alla ämnen. I samband med utvecklingssamtalet upprättas en individuell utvecklingsplan (IUP) tillsammans med eleven och föräldrarna som stöd för elevens kunskapsutveckling. En lärare visade hur elevernas resultat samlats genom skolåren i pärmar (en slags portfoliomodell) och med stöd av innehållet i den skrivs elevens individuella utvecklingsplan. Dessa ser olika ut beroende på vilken lärare som upprättat dem. I vissa fall har de utformats mer som en överenskommelse mellan skola och hem än som ett dokument som sammanfattar vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. De saknar en beskrivning av mål som eleven skall uppnå på kort och lång sikt. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra innehållet i de individuella utvecklingsplanerna enligt ovan.

För att säkerställa att elever i behov av stöd får det har S:t Eriks katolska skola organiserat elevhälsoarbetet i ett elevvårdsteam (EVT). Detta består av rektor, skolsköterska, kurator och skolläkare. EVT träffas varannan vecka. Elevvårdsfrågor diskuteras också varje vecka i arbetslagen. Frågor därifrån kan anmälas till EVT. Klasskonferenser hålls en gång per termin. Vid inspektionsbesöket fanns 36 elever i behov av särskilt stöd. Åtgärdsprogram av god kvalitet upprättas för de elever som är i behov av särskilt stöd i samarbete med eleven och dennes vårdnadshavare. Alla åtgärder dokumenteras och följs upp. Speciallärarna genomför olika kunskapstester i svenska och matematik. Samtliga i elevvårdsteamet och lärarna uppger att alla elever i behov av stöd upptäcks genom detta sätt att arbeta. Inspektörerna bedömer att skolans arbete med att identifiera elever i behov av särskilt stöd är gott.

I kvalitetsredovisningen har skolan beskrivit ett antal åtgärder för att elevernas resultat skall förbättras. Bland annat skall skolan fortsätta att stärka elevernas språkutveckling och läsintresse, öka kompetensen i svenska som andraspråk och utveckla alternativa undervisningsmetoder med ämnesintegrering. För att eleverna skall ha möjlighet att nå målen har skolan organiserat undervisningen så att den kan ges i mindre grupper. Flera lärare har avsatt tid i sina tjänster för att stötta elever i olika ämnen utifrån den plan som skrivits i åtgärdsprogram-

men. Eleverna uppger att de får hjälp när de ber om det, enskilt eller i klassrummet. För de elever som inte uppnår godkänt resultat erbjuds sommarskola, vilket enligt rektorn har gett gott resultat. Föräldrar uppger att de är nöjda med det stöd skolan ger deras barn, men uppger samtidigt att de behöver stötta sina barn och gärna gör det om så behövs.

Mot bakgrund av de försämrade kunskapsresultaten bedömer dock inspektörerna att skolan bör följa upp och utvärdera elevernas stödbehov och vid behov vidta adekvata åtgärder.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning

En fristående skola som fått medgivande att sätta betyg i enlighet med det offentliga skolväsendet skall följa samma bestämmelser som det offentliga skolväsendet vid uppföljning och utvärdering av elevernas kunskapsutveckling samt betygssättning. Dessa bestämmelser omfattar skyldigheten att genomföra utvecklingssamtal, upprätta individuella utvecklingsplaner och att sätta betyg i årskurs 8 och 9 utifrån de nationella betygskriterierna. Skolan skall också använda de betygsteg som finns angivna i förordningen.

På S:t Eriks katolska skola sätter lärarna betygen utifrån resultatet på förhör, arbeten och prov. Lärarna ingår i ett nätverk med andra skolor i stadsdelen som diskuterar likvärdig bedömning och betygssättning. Detta är mycket betydelsefullt, enligt lärarna, och har resulterat i ett mer elevaktivt arbetssätt i flera ämnen genom att eleverna får redovisa sina kunskaper på fler sätt än tidigare. Rektorn är med i vissa betygsbedömningsfrågor och uppmuntrar till fortsatt deltagande i de skolövergripande nätverken. Skolan använder sig av de betygskriterier som finns i de nationella kursplanerna för årskurs 9 vid betygssättningen. Lärarna noterar att flickor får bättre betyg än pojkar vilket gör att skolan skall se över hur flickor och pojkar bemöts och bedöms. I ett ämne saknar flera elever betyg, vilket enligt läraren beror på att eleverna inte visat vad de kan. Lärarna har inte diskuterat hur de bedömer elevernas kunskaper om en elev av olika anledningar inte visar vad den kan. Inspektörerna påtalar vikten av att skolan fortsätter att diskutera betyg och bedömning.

Elevernas slutbetyg skall antecknas i en betygskatalog. Betygen skall finnas samlade för varje enskild elev och betygskatalogen skall utgöra den officiella dokumentationen över de betyg som satts. Rektorn har ansvaret för detta arbete. Inspektörerna granskade betygskatalogen och fann att vissa ändringar och överstrykningar som gjorts kan misstolkas. Skolan bör säkerställa att betygskatalogen förs på ett rättssäkert sätt.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Enligt förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m skall varje skola årligen upprätta en kvalitetsredovisning. Den skall fungera som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen skall innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningarna har som syfte att bidra till att förverkliga utbildningens nationella mål samt att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Lärare, övrig personal och elever skall medverka vid utarbetandet av kvalitetsredovisningen och vårdnadshavarna skall ges möjlighet att delta.

Rektorn har en uttalad ambition att utveckla kvalitetsarbetet. Flera studiedagar under läsåret 2005/2006 användes till kvalitets- och utvecklingsarbete samt fortbildning av personalen. I ett femårsperspektiv definierades prioriterade områden och konkreta mål sattes för vart och ett av områdena. Dessa var normer och värden, kunskaper, betyg och bedömning, elevernas inflytande och ansvar, samverkan och miljöarbetet. Sammantaget skall arbetet resultera i ökad måluppfyllelse i förhållande till nationella mål. Arbetslag och elever följer genom olika enkäter upp ett stort antal frågor om trygghet, normer och värden, vad som är viktigt i elevens lärandeprocess samt frågor relaterade till elevens hälsa. Dessutom följs kunskapsresultaten upp på de nationella proven i årskurs 5 och 9. Underlaget för skolans kvalitetsredovisning tas fram i arbetslagen tillsammans med eleverna. Där sker också utvärdering av måluppfyllelsen från året innan i engelska, matematik och svenska. Tillsammans med skolans utvecklingsgrupp sammanställer rektorn de olika gruppernas resultat och gör analyser och bedömningar. Därefter kommuniceras kvalitetsredovisningen till de olika grupperna samt till föräldrar i skolrådet. Skolan har aktuell kvalitetsredovisning som motsvarar förordningens krav. I anslutning till den finns skolans verksamhetsplan vilket gör att helheten i skolans utvecklingsarbete blir mycket tydlig.

Skolans kvalitetsredovisning uppfyller författningarnas krav. Inspektörerna vill dock påtala vikten av att skolan i sitt kvalitetsarbete följer upp kunskapsresultaten i samtliga ämnen mot bakgrund av att andelen elever som når målen i alla ämnen har försämrats.

Allsidighet och saklighet

I de samhällsorienterande ämnena historia, geografi, samhällskunskap och religion har ämnet religion drygt 30 procent av det totala utrymmet. I det utökade utrymmet finns deltagandet i mässan samt samlingstiden Ringen (se nedan).

Eleverna säger att de får lära sig om andra religioner och kan ställa kritiska frågor om allt och blir respektfullt bemötta. Inspektörerna besökte en lektion där en förälder berättade om buddismen. De lokalt konkretiserade kursplanerna visar att undervisningen har en god överensstämmelse med de nationella kursplanerna. Eleverna har tillgång till ett varierat utbud av läromedel och i skolans eget bibliotek finns både skönlitteratur och faktaböcker. De läroböcker som inspektörerna tog del av behandlar andra religioner och trossamfund. Varje vecka finns en katolsk mässa inlagd i schemat. Den är, enligt rektorn frivillig för eleverna, även om de säger att det är svårt att avstå, man är hellre med än tar diskussionen med läraren. Redan innan eleven börjar vid skolan diskuteras deltagandet vid mässan igenom med föräldrar och barn. Föräldrarna säger att de uppmuntrar sina barn att delta i mässan.

Inom ramen för schemat finns också varje vecka ett lektionspass i ett ämne som kallas Ringen. Det är skolans eget val. Här tar man upp frågor som är av stor vikt för eleverna. Det gäller både livsåskådningsfrågor i stort och frågor som rör etiska och moraliska ställningstaganden.

Inspektörerna bedömer att saklighet och allsidighet präglar undervisningen vid S:t Eriks katolska skola.

Ledning och kommunikation

Rektorn har det pedagogiska ledningsansvaret för skolan. Rektorn tillträdde sin tjänst den 1 oktober 2004. Rektorn har grundskollärarlärarexamen och psyko-

logexamen från St Patrick's/Trinity College i Dublin och har genomgått treårig statlig svensk rektorsutbildning. Rektor har arbetat som lärare för olika åldrar samt varit biträdande rektor i ett kommunalt rektorsområde med fyra grundskolor. Alla elever, lärare och föräldrar som inspektörerna intervjuat och pratat med menar att rektorn har ett demokratiskt förhållningssätt, stor öppenhet och samverkar med elever och föräldrar. Elever och lärare känner sig sedda och lyssnade på och föräldrar kan framföra sina åsikter. Rektorn har tydliga visioner om skolans framtid och leder det pedagogiska arbetet. Hon är väl förtrogen med verksamheten. Vid skolan finns också en biträdande rektor som ingår i skolutvecklingsgruppen och har ansvar att vara administrativt stöd samt föra pedagogiska diskussioner främst med fritidshemmet. Inspektörerna bedömer att skolans ledning uppfyller de krav som ställs på en fristående skola och rektorn är en mycket god pedagogisk ledare.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgången till utbildning som skall erbjudas, öppenheten och urvalsregler, personalens kompetens samt läromedel, pedagogiska material och utrustning.

Inspektionen av fristående skolor omfattar även en granskning av eventuella avgifter samt skolans stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag samt huvudmannens förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser.

Bestämmelser finns i bl.a. skollagen och förordningen om fristående skolor.

Nedan följer en beskrivning och bedömning av några utvalda områden av särskilt intresse för skolans förutsättningar att tillhandahålla en utbildning av god kvalitet.

Tillgång till utbildning

Antagning av elever till skolan sker utifrån syskonförtur, ködatum och närhetsprincipen i nämnd ordning. Vårdnadshavaren får möjlighet att träffa skolledningen och diskutera skolans målsättning och barnens deltagande i mässan innan eleven börjar skolan. Skolan har en lång kö av elever. Inspektörerna bedömer att skolan är öppen för alla.

Verksamheten i förskoleklassen omfattar minst 525 timmar per läsår.

Skolan redovisar att 34 procent av eleverna har av skolan definierats ha behov av att undervisas i svenska som andraspråk. Enligt grundskoleförordningen är det rektor som beslutar om undervisning i svenska som andraspråk skall anordnas för elev.

Skolan anordnar viss undervisning i svenska som andraspråk från förskoleklass till årskurs 6. Lärare och rektor uppger att i de lägre årskurserna finns fokus på svenska som andraspråk, men det är kursplanen i svenska som eleverna följer. Rektorn uppger att det inte finns behov av att anordna undervisning i svenska som andraspråk i årskurserna 7-9 eftersom eleverna får tillräckligt stöd i svenska så att de klarar att undervisas efter kursplanen i svenska. Med tanke på elevernas resultat i svenska på de nationella proven vill inspektörerna göra skolan uppmärksam på sitt ansvar att anordna utbildning i svenska som andraspråk

efter elevernas behov. Enligt föräldrarna har rektorn informerat om möjligheten att läsa efter kursplanen svenska som andraspråk. Inspektörerna bedömer att stödundervisning i svenska inte skall vara ett alternativ till undervisning i svenska som andraspråk, som har en egen kursplan och påtalar att det är rektor som beslutar när en elev skall undervisas efter kursplanen svenska som andraspråk. Skolan måste anordna svenska som andraspråk för de elever som har behov av det.

Personal

Lärarna skall ha utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. S:t Eriks katolska skola har många lärare med både svensk och utländsk lärarexamen. De flesta lärarna har varit anställda på skolan sedan början av 1990-talet. Det finns enstaka lärare som håller på att avsluta sin lärarexamen. Skolan har utbildade speciallärare. Inspektörerna bedömer att skolan har lärare som har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Stabilitet

Skolan har ett ökande elevantal och utifrån en faktisk kö gör skolan bedömningen att den under de närmaste åren kommer att väl fylla de platser som skolan har möjlighet att ta emot.

Skolan har kommit in med årsredovisning för verksamhetsåret 2004/2005 vilken visar på god likviditet och soliditet. Skolan har även inkommit med budget för verksamhetsåret 2006/2007.

Inspektörerna bedömer att skolans elevunderlag och ekonomi är stabil.

Datum	Ort
2007-06-	Stockholm

Christina Sjöberg

Ewa Pettersson